

**Виступ Голови Європейського парламенту Роберти Мецолі в
Європейській раді
20 жовтня 2022**

Шановні колеги,

ми знову зустрічаємося тут, бо громадяни Європи — чії інтереси ми тут представляємо — звертаються до нас за рішеннями і лідерством.

Вони занепокоєні. Побічний ефект нападу Росії на спосіб життя, який ми довго приймали як належне, означає, що сьогодні наші люди відчувають менше стабільності, менше захищеності та менше впевненості у майбутньому.

Вони очікують, що ми задамо напрямок, знайдемо вихід, який поверне душевний спокій, втрачений багатьма. Ми повинні реагувати рішуче — в унісон — і співрозмірно. Настав час, коли на зміну маленьким крокам мають прийти гігантські стрибки. Це єдиний шлях вперед, чи то у боротьбі з різким підвищенням цін на електроенергію, скороченням поставок газу, зростаючою інфляцією, яка ще не досягла піку, чи реагуючи на незаконне, невиправдане та жорстоке вторгнення Росії в суверенну Україну.

Пандемія продемонструвала нам, що ми вразливі, коли мова йде про здоров'я; російське вторгнення показало нам, що ми вразливі, коли справа стосується безпеки та оборони. Були виявлені та використані недоліки нашої енергетичної політики. Наше населення старіє, а глобальні ланцюги постачання опинилися під тиском.

Наша єдність має бути справжньою — не слід робити орієнтиром найменший спільний знаменник. Треба рухатися швидше і глибше.

Це стосується енергетики: навіть якщо ми перебуваємо у більш виграшному положенні, ніж кілька місяців тому, ми все ще вразливі щодо відносного дефіциту газу у поєднанні з нееластичним попитом і зовнішнім фактором використання газу у якості «зброї війни» Росією. Розуміння того, що Європа

знає дефіциту постачання, неналежно зберігає газ та дуже незахищена, призвело до паніки на ринках та коливання цін.

Є прогалини, які нам потрібно залатати. Якщо ми прагнемо стійкості у майбутньому, потрібні спільні дії, солідарність у постачанні газу та створення надійного єдиного енергетичного ринку.

Комісія винесла на обговорення низку невідкладних пропозицій: від оподаткування надприбутків та зниження попиту на газ до встановлення нового еталону ціни на скраплений природний газ. Європейський парламент підтримав ці заходи, але в той же час є відчуття, що цього може виявитися недостатньо для наших європейських підприємств, які тепер не можуть покрити поточні витрати, або сімей, які більше не можуть дозволити собі оплачувати свої рахунки.

Нам треба мати на увазі більш довгострокову перспективу. Нам потрібне надійне бачення нашого енергетичного ринку в майбутньому. Необхідний спільний механізм закупівлі газу. Тільки так ми зможемо знайти спільний вихід і не конкурувати один з одним, коли це найважливіше. Треба ще раз розглянути можливість відокремлення ціни на електроенергію від ціни на газ — як надзвичайний тимчасовий захід.

Часи змінюються, і вони вимагають нових способів ведення справ. Ми повинні бути готовими. Це нелегко, кожен з нас витримує тиск та реалії в своїх країнах, але йти поодиноці — не варіант. Ставки занадто високі. Нам потрібно працювати разом — у справжній солідарності. І сьогоднішні новини про новий зелений енергетичний коридор, що з'єднає Португалію, Іспанію та Францію, є гарним прикладом того, як ми можемо знайти спільні рішення.

Європарламент, як і раніше, готовий зіграти свою роль — і ми можемо зробити це швидко, як ми це робили щодо газосховищ на початку цього року, і як ми будемо робити щодо інструменту REPowerEU. Ми розуміємо масштаб завдання. Ми готові. Заради довгострокового перегляду нашого

енергетичного ринку Європейський парламент готовий працювати і досягати результатів.

Європейський парламент є партнером і союзником. У нас спільні цілі. Ми служимо одним й тим самим громадянам. Депутати Європейського парламенту доносять це послання до своїх країн. Вони можуть пояснити громадянам, що ми робимо і навіщо це потрібно. Це вкрай важливо для збереження нашої єдності та протидії російському наративу та дезінформації, які спрямовані на те, щоб нас дестабілізувати та роз'єднати.

Ми відчуваємо занепокоєння сімей і підприємств. Швидкі та невідкладні рішення не означають, що ми обходимо наші звичайні законодавчі процедури. Європейський парламент додає європейської демократичної легітимності пропозиціям, які ми ухвалюємо — саме тому Європарламент має бути цілком залучений до розгляду нових пропозицій. Це важливо для людей.

Ми можемо взяти наші рахунки під контроль і ми можемо це зробити, не відмовляючись від наших довгострокових кліматичних цілей, але ми можемо це зробити лише разом.

Зростання цін на енергоносії, звичайно, сприяє інфляції, що призводить до зменшення наявного доходу домогосподарств і підприємств. Далі тиску зазнають наші банки та фінансовий сектор, оскільки підвищення ставок за іпотечними кредитами впливає на наш ринок житла. Двозначна інфляція та швидке зростання відсоткових ставок спричиняють цунамі, знищуючи вартість будинків, зарплат і національних бюджетів.

Наша економіка добре відновилася після пандемії завдяки нашій системі економічного управління та нашому інструменту NextGenerationEU. Тепер нам потрібно створити належні умови для стимулювання приватних інвестицій, щоб повернути економіку ЄС на шлях стабільного зростання.

Рішення коштують грошей. Під час пандемії ми створили борг, який потрібно буде погасити за рахунок власних ресурсів, яких, як ми знаємо,

недостатньо. Обслуговування більшого боргу, створення більшого дефіциту бюджетів вимагає зростання наших економік. Зростання — єдиний вихід. Я повертаюся до енергетики — нам потрібно знизити ціни, щоб допомогти повернутися до стабільного економічного зростання скрізь. Саме так ми можемо пом'якшити соціальні та економічні наслідки криз, з якими ми стикаємося, і зосередитися на найбільш вразливих.

Наша економіка потребує цього поштовху. Це не лише питання процвітання, а й питання безпеки.

Це також означає ще раз переглянути бюджет ЄС. Багаторічна програма фінансування ЄС уже зіткнулася з багатьма викликами. Їй бракує ресурсів і гнучкості для реагування на кризи або для фінансування нових пріоритетів. Нам потрібен перегляд, щоб адаптуватися до цих часів. Позабюджетні рішення чи простий огляд не дадуть людям тих відповідей, яких вони від нас очікують.

Я розумію небажання знову відкривати програму. Я розумію політичні реалії, але в Багаторічну програму фінансування необхідно закласти гнучкість, щоб вона була готова до майбутнього. Стелі слід підняти, де це необхідно, щоб відобразити нові потреби та нові пріоритети.

Ми намагаємося знайти гроші для надання гуманітарної допомоги Україні, для подолання глобальної продовольчої кризи, для боротьби зі стихійними лихами та для фінансування наших політичних амбіцій у галузях енергетики, оборони та стратегічної автономії. І це без урахування сотень мільярдів, необхідних для відновлення в Україні.

І замість того, щоб витратити обмежені гроші з бюджету ЄС на ці пріоритети, ми повинні використати їх для повернення боргу інструменту NextGenerationEU, тому що ми не домовилися про нові власні ресурси, а зростання відсоткових ставок змушує нас платити набагато більше грошей, ніж планувалося. Це додаткові 450 мільйонів євро у 2023 році. Пояснити це стає все важче.

Погашення боргу є обов'язковим — ми повинні його повернути. Якщо відсоткові ставки залишаться високими, погашення боргу NextGenerationEU знищить всю здатність бюджету реагувати на кризу та почне з'їдати бюджет програм ЄС.

І нічого з цього неможливо зробити без посилення нашої допомоги Україні. Проблеми, з якими ми стикаємося, взаємопов'язані. Це різні сторони однієї проблеми, підживлюваної російською агресією та експансіоністськими теоріями, які належать останнім сторінкам наших підручників з історії.

Хвиля невибіркових ударів по містах та цивільній інфраструктурі по всій Україні шокує, але на неї необхідно відповісти рішучими діями, зокрема:

- посиленням санкцій,
- наданням більшої військової підтримки, особливо систем ППО, танків і важкої бронетехніки,
- зміцненням зусиль у розкритті військових злочинів, скоєних в Україні.

Це важливо, якщо ми хочемо домагатися миру — а ми повинні домагатися миру. Але це має бути справжній, стійкий і довготривалий мир. Надто багато країн, які ви очолюєте, мають досвід окупації — багато з вас мають власний досвід. Ми повинні винести уроки з болісної історії Європи та зрозуміти, з ким ми маємо справу. Мир є нашою метою. І справжній мир може прийти лише за умови справедливості — за наявності Трибуналу, який розслідуватиме воєнні злочини, встановить їхніх виконавців і відшкодування.

Ми повинні бути готові йти далі. Санкції мають своїх критиків, я знаю, — але вони необхідні, вони діють і мають бути ще серйознішими — також й для Лукашенка у Білорусі.

Майбутнє Європи залежить від її здатності адаптуватися зі швидкістю, стійкістю та єдністю. Тому що тут ми повинні визнати, що будь-яка ознака розбрату буде виявлена і використана проти нас.

Жорстоке, незаконне та невиправдане вторгнення Росії в Україну навело фокус уваги на те, як ми повинні адаптуватися та як ми повинні залишати оборону та безпеку на першому місці в нашому порядку денному для протидії гібридним атакам. Коли Росія неминуче посилить ескалацію взимку, нам потрібно почати думати про Європу як про спільноту з ще 43 мільйонами людей, які покладаються на нас. Ми повинні бути готовими.

А реальність така, що наша оборона залежить від України та допомоги, яку ми їй надаємо: системи протиповітряної оборони. Танки. Фінансова підтримка. Політична підтримка.

Нарешті, я хочу згадати Молдову, найбіднішу європейську державу, яка сильно постраждала від наслідків російської війни проти України в економічному, гуманітарному, енергетичному та навіть політичному плані. Молдова потребує нашої уваги та практичної допомоги.

Я знаю, скільки ви пожертували: політично, фінансово, військово. Я знаю, що просити йти далі і швидше буде непросто. Але ми ніколи не шукали легких шляхів. Це необхідно. Це критично важливо, і ми повинні впоратися з цим, і я переконана, що разом ми зможемо це зробити.